

T.B.M.M.
İYİ PARTİ

GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih : 13.03.2024
Sayı : 1527

Uğur POYRAZ
Antalya Milletvekili

10398

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın T.C. Adalet Bakanı Yılmaz Tunç tarafından Anayasa'nın 96'ncı ve İç-tüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.
12.03.2024

Uğur Poyraz
Antalya Milletvekili

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın değiştiremez hükümdeki 3. Maddesi'ne göre "Türkiye Devleti, ülkesi ve milletiyle bölünmez bir bütündür. Dili Türkçedir."

Bu maddenin bir "resmi dil" anlamında olduğu görüşü hukukçular arasında yaygın olarak kabul edilmektedir.

Misalen, Uludağ Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nden Prof. Dr. Kemal Gözler, 3'üncü maddeye istinaden "devlet dili" ile kastedilen "resmi dil"den başka bir şey olamaz" demektedir.

Benzer biçimde 10/06/2020 tarihli ve 31151 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan Resmi Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 16(8) maddesince "Ancak muhatabı yabancı ülke veya uluslararası kuruluş olan resmi yazışmalarda yabancı dil kullanılabilir."

Ceza Muhakemeleri Kanunu'nun 324(5). maddesi yargılamada tercüman hakkını yalnızca Türkçe bilmeyen şüpheli, sanık, mağdur veya tanığa tanımakta olup resmi ilan veya yazışmalar bakımından böyle bir hususu öngörmemektedir.

Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 40. ve 263. maddeleri açısından da durum benzerdir. Mahkeme delillerinin veya tebliğ evrakının yabancı dilde takdim veya tanzimi de ancak muhatap olunan merciinin yabancı olması veya Türk uyruğundan olmaması şartıyla mümkündür.

Hülasa, Türkiye'deki tüm kamu kurumlarında tüm işlemler ve yazışmalar, Türkçe yapılmaktadır. Ne taraflar yargılama sırasında keyfince Türkçe dışında bir dilde belge sunabilir, ne de mahkeme başına buyruk biçimde Türkçe dışında bir dilde tebliğ veya herhangi başka bir işlemde bulunabilir.

Basına yansıyan haberlerden Nevşehir Aile Mahkemesi'nin Türkiye Gazetesi'ne Türkiye'de yaşayan Afgan kökenli bir şahsın 2022/508 Esas No ve 2024/119 Karar No'lu boşanma davasına ilişkin olarak yalnızca Peştun dilinde bir tebliğ ilanı verdiği öğrenilmiştir.

Tel.: 0 312 420 65 60-61

Cep Tel.: 0 532 795 25 11

e-posta: ugur.poyraz@tbmm.gov.tr

Adres: T.B.M.M. Yeni Halkla İlişkiler Binası E-411 Ankara/Türkiye

10398

Uğur POYRAZ
Antalya Milletvekili

Söz konusu mahkeme ilanı, resmi bir ilan olup, mahkemelerin resmi ilanları basın yayın kurumunun görevi kapsamındadır.

Bir resmi ilanın Türkçe aslı olmaksızın yalnızca yabancı bir dilde yayınlanması ise Basın Yayın Kurumu'nun 01/02/2023 tarih ve 32091 sayılı Resmi İlan ve Reklam Yönetmeliği'nin 24. Maddesi hükmüne aykırıdır.

Bu bağlamda:

1. T.C. Anayasası'nın 10. Maddesi'ne göre: "Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir." Türkçe'den başka dil konuşan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarına yönelik olarak anadillerinde işlem, ilan veya tebliğ gibi bir uygulama olmadığına göre söz konusu Nevşehir Aile Mahkemesi kararının ilanına ilişkin işlem Anayasa'nın 10. Maddesi'ndeki ayrımcılık yasağını ihlal eder nitelikte değil midir?
2. Bakanlığınız mevcut mevzuattan ayrıca resmi yazışmaların Türkçe dışındaki bir dil veya dillerde yapılabilmesi hususunda bir yönerge uygulamakta mıdır?
3. Eğer böyle bir durum söz konusuysa, bunun hukuki dayanağı ve uygulama koşulları nelerdir?
4. Aksi takdirde, mahkemenin bu işlemiyle ilgili olarak Bakanlığınız herhangi bir idare süreci başlatmış mıdır veya başlatmayı tasarlamakta mıdır?